

Megjelenik hetenkint háromszor a. m. kedden, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési díj:

Egész évre . . . . . 10 frt. o. é.
Félévre . . . . . 6 „ 60 kr.
Évi vedre . . . . . 3 „
Egy . . . . . 1 „

Szerkesztői szállás:
belső tordautca 199. szám.

Kiadó hivatal:

külső tordautca Stein J. Könyvkereskedése.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj:

öt hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr.
2-szor 6 kr. 3-szor 6 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelik Alajosnál (Wallzele 22.)
Hannoverban: Oppelik Alajosnál (Neue-Markt 11 szám.)
Posten: Zeisler M. (Király utca 60 ss.)

Nyiltéri cikkek

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez csatolandók.
Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeletik.

Előfizetési felhívás

„K. KÖZLÖNY“

1870. oct. — dec. évfolyamára.

Hogy t. olvasóink a nagy fontosságú harci eseményekről rögtön és pontosan értesülhessenek, minden nevezetesebb eseményről eredeti távsürgönyöket közlendünk. A lap megjelenése közben érkezett távsürgönyöket külön adjuk ki. A más lapok által hozott táviratokat a „Legújabb“ rovatban találják fel t. olvasóink; ha a pesti táviratokkal érkeznek nevezetesebb hírek, ezeket a „K. Közlöny“ rendkívüli mellékleteként, a pesti lapok megérkezése után pár órával, külön lenyomatban hordatjuk szét.

A Szerkesztőség.

Előfizetési-díj:

octob. — decembri évfolyamra 3 frt., egy óra 1 ft. o. é.

Az előfizetési pénzek posta-utalvánnyal kiadó Stein Jánoshoz (bel-középutcai könyvkereskedésébe) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Mire való az államférfi elmerengés?

Ki hitte volna, hogy még vezér-államférfi is elfeledheti koszosra költönni amaz aranyzavait: „ábrándozás az élet megrontója!”

Más államok statusférfiai — kivált a komoly percekben, a megfontolás higgadt szavait hangoztatják, a bár a szív nemes sugallatai elől sem zárják el füleiket és szem előtt tartják a magasb célokat is, de a gyakorlati politika mezejét nem lökik ki lábaik alól, csak hogy édeskés érzégsben ragyogathassák tollukat.

Az alkotmányos Anglia államférfiai is irnak szabad idejökben költeményeket, regényeket, tudós értekezéseket; de ha a status ügyei körül forgolódnak, ha egy európai válság közepette emelnek szót, hátat adnak az eszményinek, nehogy ennek csillama kápráztatván szemüket, számításon kívül feledjék az élet folyton működő, ható, rideg tényezőit.

Nálunk e vészterhes időkben is mindez másként van. Előkelő publicisták, sőt politikai pártvezérek is regényekbe illő fejezeteket irnak a nagy politikai lapok hasábjain, mint teszi oly gyakran Jókai, s mint tévé az „Ellenőr“-ben minap a balközép egyik vezére.

Tisza Kálmán falusi magányából is szükségesnek látta a német egység iránti lelkesedését contestálni. Ez ugyan magában még nem hiba, miután az alkotmányos „német egység“ iránt a magyar nemzet is nagy rokonszenvvel viseltetik. Hanem az ilyen egység még távol van a jövő ködében, s így bajos felfogni mi lelkesítette a balközép vezérét a rózsás cikk megírására, melyben így szól:

„mennyi ok az önértre, a nemes büszkeségre a német nemzetnek, mely bebizonnyította, hogy jogos aspiratioiban gátoltatni magát nem engedi, mely győzelmei által, bár maga is absolut kormány által vezetett, egy szomszéd nagy államban a szolgaság lánczait szétzúzni segített“; — és tovább, hogy a német nemzet „méltán nemes büszkeséggel fog tekintetni e küzdelemre, ha ma, midőn az ellene indított megtámadást oly dicsőségesen visszaverte, midőn Frankonban a caesarismus helyett a szabadság zászlója lobog, nem engedi magát a nemzeti hiúság, a hódítási vágy által elragadtatni, de egy méltányos, vitéz ellenségének meggyalázását nem célzó békekötésre kényszeríti a porosz kormányt, biztosítva így módon Európának a békességet, mely más körülmények között, ha Frankon területének megcsönkítése, vagy a belügyeibe avatkozás által meggyaláztatik, rövid fegyverszünetnél egyéb alig lehetne.“

Ha ezeket a sorokat egy fiatal publicista írta volna, kinél a szív melege elnémitja a hideg ész szavát, minden rendjén lenne; de a midőn Sedan óta túlhaladott álláspontról ily phrasissokkal áll elő egy ország vezetésére aspiráló államférfi, ki cikke végén maga bevallja, hogy ama szép dolgokat „ma reményleni is alig lehet“, mivel „tulságokra“ engedték magukat ragadtatni a német nemzet „miveltebb fiai is“ tanusítván, „mily erősek még az emberi nem vadabb ösztönei“, s vigasztalásul csak annyit tud mondani, hogy „a mérsékletet kellene irányadóul venniük“: — akkor nem tudjuk felfogni, mi célt akart Tisza Kálmán e virágos cikkekkel elérni, mert, hogy senkit se tájékozott vele — az több mint valószínű.

Hogy a Napoleonidák megbuktatása lehetne a „német fegyverek“ dicsősége, ha Sedan után megállottak volna, nem tagadjuk; hanem, miután ezek a német fegyverek egy sokkal hatalmasabb absolutismus oszlopait állítják fel — egy szabad nemzet leigázása árán — vajmi kevés dicsőség sugároz a francia vértől pirosuló német fegyverekről Európa népeire s szabadságukra!

Mire való tehát az államférfi ábrándozás, a jelen által is oly csattanósan megczáfolt önáltatás?!

Avagy igaz-e az, hogy a német nemzet (!) „segített“ Franciaországának „a szolgaság lánczait szétzúzni“?!

Merő képzeldés az egész. Bismarck vaskormány fegyverbe öltöztette a német nemzet fiait, délen sok helyütt szuronyal kergettetve a zászlók alá; midőn azután a nem is remélt victoriák mindnyáját elkábitották, vezetőiket a francia nemzet eltiprására. Kérdezzük meg csak a francia nemzetet: van és lehet-e súlyosabb láncz, mint a melyet ez idegen hódító vet nyakukba, minduntalan arczúl ütven egy nagy nemzet önértetét azon dicsekvéssel, hogy öt századokra kívánja teheltenné törni. Kérdezzük csak meg azoknak az elsassi és lothringiai polgároknak rokonait, kiket hazájuk, lakhelyük védelméért, s gyakran kicsinyes ürügyért agyonlötvetett vagy felakasztott a szolgaság lánczait szétzúzni segített Bismarck-kormány; kiknek falvait halomra lövette, s a haza iránti kötelességből védelemre kelt lakosságát ugy madéfalvi clades-szerűleg szuronyokkal hajtata a lánczok közé: — és bizonyosan hallani fogjuk, mily „nemes büszkeséggel“ tekinthet a német nemzet „e küzdelemre“, s milyen szabadságot hirdetnek a francziák közt azok, kik nekik a szolgaság lánczait szétzúzni segítették. A francia nemzet, Alsace és Lorain népe bizonyosan el lett volna e segitsége nélkül annak a német „nemzet“-nek, mely — Tisza K. szerint — „bebizonnyította, hogy jogos aspiratioiban gátoltatni magát nem engedi“; mert tény, hogy a német haza határainak megvédése nem tette szükségessé az irtó harcot Franciaország ellen, hol ma már „a szabadság zászlója lobog“, hogy a német hadsereg csak „a hódítási vágy által“ ragadtatott Páris falai alá, s a Rajnán innen otthon maradt német nép eszéágában sincs „egy méltányos“, a francia nemzet „meggyalázását nem célzó békekötésre“ kényszeríteni a porosz kormányt, biztosítva így módon Európának a békességet.

Jól mondja Tisza Kálmán, hogy ezeket „ma reményleni is alig lehet“; de hát akkor miért beszél, miért ír egy vezér-államférfi a politikai lehetlenségekről vezércikket? s miért leplezi a német hadak barbar tényeit imigy: „tulságokra“ engedték magokat ragadtatni a németek „miveltebb fiai is“; mert a mit történni látunk, kissé több mint „tulság“, az „méltán“ vetélkedik a népvándorlás borzadalmával.

A német hadsereg nem elégedett meg azzal, hogy a francziát dicsőségesen visszaverte, hanem elment Páris falai alá — Német források szerint a német nemzet vesztésegi halottak- és sebesültekben meghaladják a másfél százezret, s a betegek és harcképtelenek száma sem kevesebb; hanem azért még mindig engedi fiait a balál mezejére avatkoztatni. Igaz, hogy több helyütt nagy birságokkal kényszerítik a 45—50 éves fér-

fiakat sorba állani és szuronyokkal mutatják meg nekik, hogyan kell a vasúti waggonokba beszállani; no de akad egyes diákos is közöttök, ki miatt nem kell a férjet és apát sirató nőket szétüzni, mert ő maga kiáltja a szász király elé: „dulce et decorum est pro Patria mori!“

Jámbor ábrándozó, méltó társa egy magyar elleuzéki államférfiúnak! Ő azt hiszi, hogy Páris falai alatt Németország szabadságáért küzdené; pedig ha találánda a francia golyó az európai absolutismus legújabb korszakának szolgálatában ontandja vért, ha csak a francziák hősi kitartása nem ad más fordulatot a dolognak, a semlegesek általános és remegő álomkorsága közepette.

Milyen szabadság vár a közel jövőben az egyesített németekre, jutalmul a Bismarck politikának szerzett győzelmekért, mutatják a Hamburgban, Hannoverben, Gothában, Brunschweigban és Berlinben végzett elfogatások. Azok a jó hamburgiak, kik, midőn az 50-es években osztrák csapatok tarták megszállva, — csaknem fegyverre keltek dandárok ellen pár hamburgi polgárnak a főrhelyre viteleért — most nyugodtan nézték el, hogyan kiséri 4 porosz katona lánczra verve Hamburg egyik előkelő férfit távol börtönre. Ki tagadhatná, hogy némi részben ez is haladás! Ilyenek a victoria gyümölcsei, melyekről bizonyosan Tisza Kálmán is elismeri, hogy fanyar ízűek és nincs oka a német nemzetnek velök büszkélkedni.

Avagy a berlini hivatalosok (egy-két szabadelvű szava elhangzik) hangja biztathatja a német népet egy jobb jövővel?! Azt sürgetik Bismarck lapjai, hogy a délnémeteket be kell vinni az északi német szövetségbe. Tehát nem Dél és Észak lépne be az új alkotmányos, egységes Németországba! E mellett bizonyít az is, hogy a délnémetek csak olyan belépési feltételeket mernek pengetni, melyek alapján Bajorországnak és társainak csak arra maradna önálló joguk, hogy a müncheni sört tetszésük szerint adóztassák meg, s a bajor és württembergi katona olyan színű és szabású egyenruhát viseljen, milyent Wagner — pártolója kigondol. A weissenburgi és wörthi napokért a déliek többet (!) nem is követelhetnek.

Hisz Bismarck, ha letiporhatja végleg Franciaországot nem európai congressuson, hanem az orosz czárral egyetértőleg rendezni Európá sorsát; midőn azután bőven kijutand az angoloknak is, kik oly módon buzdítják a porosz a francziák megbénítására; az oroszlánszert azonban a német nemzet fogja kapni, bár kétlelem, hogy dicsőségtelten büszkélkedhessék vele.

A német hadsereg óriási mérvben meg fog szaporítani s ennek költségeiből testvériesen fog a Dél is részesítettetni. Csak nem lesznek oly rossz hazafiak, hogy e terüh ellen zúgolódjanak, miután az egységesített Németországnak lekötve kellend tartania a porig alázott Franciaországot; sőt figyelmét arra is kellene fordítania, hogy az „elválhatlan“ jóbarát ne vegyen ki igen sokat osztályrészebe, és a mi a fő, hogy a nagy-német missio keletre kellő úton és mérvben folytattassék. „Biztosítva így módon a porosz kormány Európának a békességet“, méltán meg fogja kívánni a német nemzetől azt, hogy alkotmányos jogok sürgetésével ne alkalmatlankodjék, ne veszélyeztesse a világmű correct befejezését; hanem várja be békén a carlsbadi tanácskozások megújulását s egy újabb frankfurti inquisitio felállítását és tartása magát készen arra, ha netalán keleten vagy nyugaton interveióni kellend valami veronai congressusféle határozatok alapján; — mindezt morgás nélkül, szokott német alaposzággal és megnyugvással az „isteni félelem és tiszta erkölcs“ nagy országában.

Mindez azonban csak akkor következhetik be, ha Bismarck politikája teljes diadalt arat. Ént ezt most sem hiszem, mert az igazság szent ügye végtére is győzni fog, s meg vagyok győződve, hogy ez a victoria — és nem a porosz hatalom önmérséklete vagy a diadalbabérok elszendergő német egységes népe erélye fog a legújabb caesarismus önkényének kellő határt szabni.

Bismarck utolsó sajtó alá rendezte a

nyugoti és keleti császárságról szóló erfurti szövetség másolatát. Eddigelő kedvezett is a szerencse, hanem nyomába járt az elbizakodottság s ennek Castora — a felejdékenység. A szt.-ilonai nagy fogoly hatalmának oszlopait nem 1812 rázta meg először alapjában, a Pyrenaeken túl már bebizonyult volt, hogy a francia sasok nem győzhetlenek. Valjon nem lesznek-e kénytelenek a németek is tapasztalni azt a francia nemzettel szemben, mit a francziák észleltek volt a nálóknál sokkal csekélyebb számú spanyol nemzettel folytatott hosszas harcokban. Bismarck az ősz Moltket is bele vitte a végzeteljes helyzetbe, hogy fognak belőle kigázolni arcczal Párisnak, háttal az erős Metznek s a ravasz Bazainnek, oldalt a Loire és Lyon hadseregeivel? Sajnálni lehet a német nép virágját és családapait, kik a hódító hadsereg soráiban állván, legfelsőbb parancsra a francia nép torkára vélték sarkukat tehetni, s ha jól körülnéznek, aligha vulkán felett nem állanak, melyet egy óriási, végig sértett és kétségbeesett önvédelemre kényszerített nép erős karja aláaknázott és készsül légbe röpíteni.

Geszti.

Szászváros, sept. 23-án, 1870.

E hét első napjaiban kis városunk szokott egyforma hangulatából és csendes nyugalmából kibontakozva ünnepléses azokat és színt öltött magára, s a kisvárosi csendet szokatlan zaj és élénkesség váltotta fel. Ugyanis mind József főherceg ő fensége megérkezése, mind pedig országgyűlési képviselőnk mlta. Tanárky Gedeon államtitkár úr látogatása egy s ugyanazon napra esavén össze, nem kis mozgásba hozta városunk polgárainak kedélyét, kiknél ily rendkívüli vendégek előfogadása nem mindennapi dolog.

Azonban a városi képviselő testület lelkes és jó hazafiakhoz illően minden tőle kitelhetőt elküvetett.

Mintán Tanárky államtitkár ur a déli vonattal volt érkezendő, mindenekelőtt az ő fogadására kellett a szükséges intézkedéseket megtenni. E végből a vasúti állomáshoz egy küldöttség ment előre, hol dr. Lészay Dániel szivélyes szavakkal üdvözölt a megérkezést képviselő urat, s tolmácsoló a választók érzelmeit s bizalmát, mit a képviselő ur színtoly meleg szavakkal köszönte meg, kiemelve, hogy valamint eddig, ugy ezután is törekedni fog, választóinak becses bizalmát kiérdemelni s magának továbbra is biztosítani, mely nyilatkozatát a jelenlévők lelkes éljenekkel fogadták. Bekísérvén a városba, a polgárság üdvözlését a városi szószóló tolmácsoló, mit a képviselő ur megható szavakkal viszonzván, a polgárok éljenések közt kísérek dr. Lészay lakására, hová a képviselő ur el volt szállásolva. Ezután következett egy díszbeölt, melyet a házigazda dr. Lészay becses vendége tiszteletére rendezett, s melyen a különböző nemzetiségek mind képviselve voltak. Ebéd után mindnyájan József főherceg elébe, ki Karánsebesen át Hátszegegről várattott, siettek, s kit a város házánál királybíró Nagy Ignác ur fogadott. A főherceg ő fnsége nyájás szavakkal köszönte meg a figyelmet, s egyszersmind kifejezte őszinte örömet, hogy szeretett hazája előtte eddig ismeretlen részeit megláthatá. A városban mindenki sietett, hogy egy szívből eredő éljennel fogadja a magas vendéget, ki délután 1/2-6-re érkezett meg a városi lakosság leirhatlan örömmünylításai közt.

A helyben állomásozó 19-dik honvéd zászlóalj tisztikara, nemkülönben a városi hatóságok azonnal tisztelgésre siettek, s mintán a bemutatások megtörténtek, a főherceg Coburg herceggel együtt, a városban egy rövid sétát tett, megazomlévén több középületeket. Este egy tiszti lakomát rendezett a Laub féle vendéglőben, melyre a tiszteken kívül több magasabb rendű polgári hivatalnok is hivatalos volt. Kedden reggel a zászlóalj felett szemlélt tartván, megelégedését nyilvánította a tiszti karnak a legénység betanítása s begyakorlása körül tett buzgalom és fáradságért elismerését, s egyszersmint azon hő ohajzását fejezvé ki, hogy továbbra is mindent elkövetessenek, miszerint a legénységet mentől jobban betanítsák, a rend és fegyelmhez szoktassák, hogy ez által a haza és király halálját magoknak kiérdemeljék. A szemle után a főherceg rögtön a vasúti állomáshoz köcsözött, hogy az érkező vonattal Gyula-Fehérvárra indulhasson.

Ezalatt Tanárky államtitkár és képviselő ur különböző látogatásokat tett és fogadott s nyájás

modorával választóinál rokonszenvet keltvén, mindent legnagyobbat tisztelettel és kitüntetéssel fogadtak. Este a városi képviselőtestület fényes dicsőlkömöt rendezett tiszteletére, melyen a toaszok hosszú sorát dr. László Dániel nyitotta meg a királyi és királyi családért írtívén poharát; ezután Tanárky urra emelték poharát, mire ő egy hosszabb beszédében kifejezte politikai nézetét és programját, kiemelve, hogy azon zászlót követte és követi, melyre Deák Ferencz nagy hazánkba neve vagyon felírva.

A kedélyes társalgás ezután még nagyobb lendületet vevén, a talpraesett toaszok egymást követék, míg végre 10 óra után a társaság egy része Tanárky urat, a városi fiatalok által ez alkalomra rendezett táncestélyre elkísérte, melyre a kedvezőtlen idő dacára egy nagyszámú és díszes hölgyközörször gyűlt egybe s melyen a jókedv és táncz reggelig tartott. Szerdán délelőtt a városi képviselőtestület a képviselő ur tiszteletére még egyszer egybegyűlt s egyenként elbucuszván tőle, kikísérék őt az indóházhoz, honnét Fehérvár, Kolozsvár és Nagy-Várad felé Pestre visszaindult, magával vivén választói őszinte nagyrabecsülését és bizalmát.

Eltávoztva után városunk mindennapi kisvárosi színetét újra felülté, s rendezés kerékvágásába visszatért. A kétségbeejtő rossz időjárás teljességgel nem akar megszűnni s a gazdák még némi halvány reményei is tökéletesen eloszlott.

K. Gy.

A csatáról.

Sept. 20-án Páris egész déli része Versailles-től, hol a porosz koronaherceg főhadiszállása van, Vincennesig körül volt zárva. E vonal vagy négy mérföldnyi hosszú.

A porosz korona herceggel egyetemben a 2. hadsereg csapatjai vannak valószínűleg Páris keleti oldalának körülzárására szánva; míg a szász koronaherceg a 4. hadsereggel Páris északi részét tartja körülzárva.

A szász korona-herceg feladata Páris északról a colombesi dombtól, az Ourcq csatornáig körülzárni.

Hogy a nyugati oldal ki által zárolatik körül, arról eddigülé nincsenek biztos adataink, s csak annyit tudunk, hogy a fővárossal való összeköttetést ez oldalon mindez ideig a lovasság vágja el.

A legközelebbi napok azonban már teljesen ki fogják tüntetni Páris végleges körülzárását, valamint azt is, vajjon e körülzárás áthatlan-e. Nemsokára aztán az ostrom egész komolyságával fog Páris lakóira beköszönteni, s az általános agyudörgés fennhangon fogja hirdetni a harci játékok kezdetét.

A „Wehr-Ztg.“ azt hiszi, hogy a poroszok valószínűleg a déli oldalon fogják Páris megátadni. E mellett szól azon körülmény, hogy a 3. hadtest csapatai a 19. szeptemberben részt vettek, tehát valószínűleg a porosz koronaherceg egészen Páris déli oldala előtt áll.

A páris városi mozgó nemzetőrség, mint jelentik, összesen 3 hadosztályt képez, melynek mindegyike 13 zászlóaljából áll, egy-egy zászlóaljat 1200 emberrel számítva. A vidékről érkezett moz-

gó nemzetőrség száma 60,000-re tétetik. A rendszeres actív erő száma 150,000 re, melyek közül 50,000 ember a sorcsapatokhoz tartozik; Páris nemzetőrsége ezeken kívül 120—180,000 főre tehető; ezek szerint a főváros összes védereje vagy 300—350,000 emberből állana.

A Loire mellett és Lyonban roppant erélyvel alakítják az új francia hadseregeket. A nyugati és több közép departement ujoncaiból alakul a Loire melletti sereg, míg a keleti és déli tartományokéi Lyonban alakul. A Loire melletti sereget La Motteronge tábornok szervezi. A „Gironde“ szerint a két hadsereg már ma is 450,000 főből áll s legközelebb a nemzetőrséggel együtt egy millió harcosból álland.

A Schlesiache Ztg. egyik katonai levelezője Strassburg ostromáról ezt írja: Az ostrom jelen stadiumában Strassburgban 10,000 főnyi városőrség nagyon elegendő. Ha elégséges lövész és éllelmi szer van, a város még legalább is három hétig fenttarthatja magát. A hátultöltő puskát ezen város védelmének használják először, és az, épen az utolsó pillanatokban roppant szolgálatokat tehet.

Hogy lövészben hiány legyen, ezt Strassburgnál legkevésbé sem lehet feltenni; a menekültek kimondása szerint pedig éllelmi szerek egyáltalában nem hiányoznak.

És ha Ulrich tdk. a főtorlasz utolsó lövését is kénytelen volna átengedni az ostromlóknak, még mindig visszavonulhat a citadellába és ez ellen ép oly ostromot kellend intézni mint a város ellen. Ezt pedig csak a város felőli oldalról ostromolhatni, mert más oldalról a víz megvédi a várat. Ha tehát Ulrich a citadella védelmére szánja magát, akkor arra is készen kell lenni, hogy a várost maga löjje porrá. Akkoráig Párisnál remélhetleg oly fordulat fog beállni, mely őt ezen végsőtől megkíméli.

Epinalból 21. ről jelentik, hogy Fenestran-cesbeu egy újabb léggolyót találtak, mely számos, Metzből kelt leveleket foglalt magában, melyek constatirozzák, hogy ama hely sok időre el van látva éllelmi szerekkel, s hogy a csapatok szelleme kitűnő.

Schlettstadtból 21. ről írják, hogy a 13. és 14. ke. közi éjjel a strassburgi helyőrség kirohanást tett s az ellenséget a futó árkokban meglepte, mely alkalommal 2 ellenséges ezred nagy veszteségeket szenvedett. 17—18. ke. közi éjjel a poroszok rohamot kíséreltek meg, mely azonban roppant veszteséggel visszaveretett. A köztársaság kiküldtása Strassburg védőinek buzgalmat újra felélelt. Onnan jött melekültek constatirozzák, hogy a hely jól el van látva éllelmi szerekkel és szilárdan tartandja magát. Az ellenség Strassburg felé összpontosítja magát.

Neufchâteau-ból, 21. ről megerősítik, hogy a poroszok által vasárnap s hétfő közi éjjel Toull ellen megkísérelt roham nagy veszteséggel visszaveretett.

Felső Elzasz megszállása a németeknek nem sikerült. Keller tábornok azon vidékeket a badeni csapatokkal együtt ismét odahagyni kényserült. A „Fr. Z.“-nak ez ügyben 18. kán következőket írják: „A német csapatok, melyek pár nap előtt Mühlhousen megszállták, újra elhúntak. Tegnap-

tén voltak aranynapjai. Sir Robert Peel, az „öreg“ államminiszter találta fel őt, és pedig először Irbon számára, azonnal, hogy e szigetet a nagy O. Connel Dániel felfedezte. Az ir nép e rendőröket „Peeler“-eknek, máskép „Orange Peeler“-eknek nevezte el, min hogy mindazért, a mi népszerűtlen az orangemanekeket szokta felelőssé tenni. E szó „Orange-Peeler“, kétértelmű s így a szegény Bobby már a keresztnevével szerencsétlenül járt.

Magában Londonban előideit régebben a „Charlies“-eknek németül „Károlykák“ nak hívták. Oly emberek voltak ezek, kik körülbelül a német kis városok sip- és nyárral fegyverzett éji őreikhez hasonlítottak. A korábbi komoly kinézésű Londonban, midőn még a gazemberek negyede: „El-szasz“, a cohitefriasi kerületben létezett s lánczokkal és saját őreivel zárta el magát a becsteltes világtól, — a „Charlies“-ek, hacsak nem állt meggettők állig felfegyverzett tolvajfogdosó katonai közbiztonsági őrség, nem voltak soha félelmesek azok előtt, kik a társadalom arnyoldalával szövetkeztek. Ha valami rablást, betörést akartak véghezvinni az orvos, egyikeit azon 300 nagyobb és kisebb büntetteknek, melyeket az angol törvénykönyv még a mul század végeig büntetésül büntetett: legelőször is a „charlies“-eket, a rendőröket tették ártalmatlanná, oly formán, hogy saját őrházukba szorították be, aztán őrházukban ajtóikkal elefele ledöntötték s jó nagy kövekkel megterbeltek, úgy, hogy Charlie, a közbiztonság őre, mint valami kóporsóban, saját hajlékába be volt zárva. Megtörtént az is, hogy a közbiztonságnak ez őre, ha valami veszélyt sejtett, saját épégére gondolva: a leirt műveletet önmaga vitte véghez masok segélye nélkül s így az előrelatast ártatlansággal egyesíté.

Peel Robert feltalálta London számára is a „Peeler“-eket, s ezeknek, habár maig is csak fekete pálcákkal vannak telfegyverezve, csakhamar

előtt este Nen Breisach irányában folytonos puska-tűz hallottak. Belfortban nagyobb hadtömegek központozulnak, s Lyonból 20,000 ember váratik oda. A Belfortban összegyűlt csapatok magyát 5000 rendszeres katona képezi. Ugyane vidékről írja a „Fr. Z.“: Egy 30 főből álló csapat, mely a Mühlhousenban elvett fegyvereket kísérelte át badeni területre, Mundolsheimban megszállta a falu előtt két őrt állított föl. Ezt valaki elűzte Nen Breisach parancsnokának, ki négyszáz emberrel rájuk tört, s a két őrt leverve a katonákat ellopta.

Tours, sept. 22. Itt híre jár, hogy Pitbivers, Malesherbes és Puisseux közt 2000 híradót, szétugrasztott porosz, számos ágyúval, kés magát megadói.

A porosz koronaherceg a francia lakosság-hoz következő kiáltványt intézett:

A francia lakossághoz!

A legutóbbi napokban a francia lakosság részéről a német csapatok ellenében a népjog és erkölcsiség megsérülésének több ízben előfordult esetei engem a következők elrendelésére indítottak: Minden oly város- vagy faluban, melybe a német csapatok bevonulnak, annak összes lakosai vagyokkal s életükkel felelősek, ha a szövetséges csapatokból csak egyetlen emberen is árulás vagy álnokság által szerencsétlenség történik. Továbbá a német hadsereg egyes hadtestei parancsnokainak megbagyatják, hogy a legszigorúbb visszatorlaszokat használják, ha a népjog a francia lakosság részéről bármilyen módon ujjolag megsérül.

Meaux, 1870. sept. 17.

Frigyes Vilmos,
porosz kor. hg.

A „Tages Presse“-nek írják Párisból: A városüzereje kerékzáróval 600,000 ember, 250,000 van az erődökbe és a falakra beosztva, 350,000 van a városban és az erődök mögött mint tartalék had felállítva. Valamennyi csapat jól van begyakorolva és felfegyverezve. A magán ipar 8 nap alatt 200,000 chassepotot fegyvert szolgáltatott. Sept. 15-re 400 új mitrailleust állítanak a falakra. A hangulat nyugodt és harcias, még az asszonyok is töröket és revolvereket szereznek a készülnék a védelemre.

Németországi hírek szerint a nép már megunta a harcot. Valahányszor tartalékosokat hívnak be, zúgnak. Az asszonyok erőre is otthon akarják tartani a férfiakat. Volt eset, hogy szorongalajtották be a vagonokba a hadköteleseket. Frankfurtból azt írják, hogy ha rövid időn nem szakad vége a háborúnak, olyan dolgok fognak németföldön történni, hogy „Vilmos a sas biztosabban fogja magát Franciaországban érezni, mint odahaza.“

Vidéki levelezés.

N.-Enyed, september 22. 1870. Alsó-fehérmegye és N. Enyed városának f. hó 20-kán volt szerencsése József főherceg ő fenségét a honvéd zászlóalj megvizsgálása végett tett körutjában átvizsgálhatni. Ő fensége a gy.-fehérvári honvédzászlóaljat megvizsgálván, esti 6 órakor hg. Koburg őrnagy, Gál honvédtábornok, Honneberg alezredes, gr. Vay őrnagy és kamarás, Zoltán százados kíséretében indult felénk. A megye határá-

sikerült tekintélyt vinni ki s ez óriási világvárost úgy a hogy biztossá tenni. Ezt természetesen nem kell úgy érteni, mintha nem tennék nagyon helyesen azt, hogy este 8 óra után, — sőt sokkal korábban is — arany óraláncz nélkül megylünk el hazulról, s hogy éjjel ezélszerű utca közepén járn, az utcaaszarkokat s más fontosabb helyeket folytonosan figyelemmel kíséreni, hogy törpe körülállt ellátott sötét helyen álló hidakat tanácsos elkerülni. Azt se higylük, hogy kivétel nélkül minden bérkocsisra, habár rendőrileg engedélyezett is, rábizhatjuk magunkat és tárczánkat a gázvilági totta Londonban. Pusztá elővárosi utcákban nagyon könnyen eltévedhetik az ember vagy pedig láthatlan társak csatlakoznak. Általában egy zsebembe dugott vaktöltésű revolvert is biztosabban kísérőnek tartok ily utcákban, mint az olmos botot, mert amaz nagyobb távokra biztosít. A mi londoni utonállónak megvan saját eljárásai módoruk, jól értenek abhoz, mit a tengerész a „dán csók“-nak nevez. Ezt a „dán csókot“ olyan formán adják, hogy a megtamadott állat jobb kézzel alóiról fölfelé tük, balkezzel pedig oldalbordáit törik be, aztán felemel. térdel gyomran tánczolnak, természetesen mindezt a tempo. Nincs kösszlop, mely e műveletnek ellenállhatna.

A mi ellen azonban a policeman sem oltalmazhat meg, ha idegen létedre Londont alkonyatkor keresztül kassul jár, ez a külföldies szokás ismeretlenektől kéri utbaigazítást. Tíz eset közül kilencben az illető oly utcaátömkelegbe utasít, hol mindattól, a mi csak elvihető, csakhamar megzabadítanak. Négy szem között megsegök még egy tüköt. Hatóságain minden a Themseből élve vagy holtan kibánszott hulláert 7 shillinget fizetnek; bánulatos, hogy megzaporodtak azóta azok a fal ragaszok, melyek a rendőri állomások épületein nagy betűkkel következők hirdetnek: „Dead body bound“ (egy hullá találtott). Séták mámoros-fő-

a megyei tisztség, a megyeháznál pedig a rossz idő dacára számosan egybegyűlt lakosság fogadta és Pogány György főispán ő mitega üdvözölte, mit ő fensége kegyesen fogadni méltóztatott, válaszával: Örömmel jövek önök közé, mert meg voltam győződve a szives elfogadástáról! A honvéd tisztikar s több magánosok elfogadása után főispán ő méltóságánál vacsora következett, melyben ő fenségén kívül többen vettek részt; — lefolyta alatt collegiumi énekkar sorenáddal tiszteletget, sikertülsen adván elő több darabot.

Honvéd-főparancsnok ő fensége másnap reggel 7 órakor a helyben állomásozó 29. ki aranyosi zászlóalj felett tartott szemlélt, mely alkalommal a zászlóalj előtté eléltetvén, előbb a 4-dik, aztán a sorban következő 3 dik századot gyakoroltatta maga előtt. Ezután pedig a zászlóalj parancsnoknak azon feladatot tűzte ki, hogy az Enyed várost délre övező hegység, u. nevezett Hellos egyik meredek pontját szállja meg. A kiadott magas parancs rendszeresen megoldatván, ő fensége a tartalék csapatokkal a begyomorra jött, hol is a zászlóalj betanításánál kifejtett szorgalmat, egy a feladott rendelkezések a zászlóalj parancsnok által történt megoldását elismerőleg megdícsérvén, a tiszteket az eredményből kitetsző szorgalmas tanítás folytatására felhívta.

Számos nézője akadt e gyakorlatnak; s ha elgondoljuk a kezdet nehézségeit s tekintjük az eredményt, elismerőleg kell részünkről is kiemelni azon szorgalmat és buzgóságot, melylyet a tanítás és begyakorlás körül párosulva a jó bánásmóddal zászlóalj parancsnok Györgyevics százados és a tisztikar részéről többször szemlélni alkalmunk volt.

A díszmenettel bezárt gyakorlat után ő fensége és kísérete visszahajtatván a megyeházához, itten elküldött villás reggeli végeztével, „éljenzés“ között indult Felvinczre, hová főispán ő mitega, a megyei főbírák s többen elkísérték. Innen Kutyfalvára ment, s mintán a tisztség tagjai a megye nevében ő fenségétől búcsút vettek, M. Vászárhelyre folytatta útját.

Vezérelje szerencsével az Ég, mert tudjuk, hogy magas pályáján honvédségünk erejének és szellemének kifejlésére mindent megteszen.

— Kimutatás a kolozsvári rom. kath. nőveldekébe 187%. tanévre felvett alapítványosokról. I. Joghallgatók: Cseh Gaspár, Cseke László, Hazai László, Kádár Ignacz, Varady János, Bartok Gyula feltételelesen, Kerekes Mihály, Kovács Kálmán, Ludinszky Lajos feltételelesen, Lázár Titus, Nagy Imre feltételelesen, Sancesz János, Szilágyi István, Ujvári Imre, Vajna Gyozó, Vuttmayer János, Zakariás Ede feltételelesen, Bándi György, Bruner Olivér, Dan Samu, Hárach József, Pap Sandor, Patán Ferencz, Sandi András feltételelesen, Incze József, Lázár József, Márton János, Pócsa Ferencz, Schiller Miklós, Török Dénes, Varady Gyula feltételelesen, Ajtai Endre, Albert Arthur, Braun Ignacz, Eröss Elek, Seiried Ernő, Szabó Albert, Vendelin Arthur, Antalfy Manó, Biró Péter, Csibi Lőrincz, Fekete József, Henter Lajos, Lakatos Izrael, Liszka László, Kovács Iszák, Pál István, Pap Domokos. Összesen 48. II. G y m n a s. t a n o n e z o k. Boér György, Deák Ignacz, Fábán Imre, Hadik Richard, Kabos Ernő, Reiner Ernő, Szató Géza, Ferenczi István, Hadviger Albert, Józsa János, Kászoni Jenő, Kovács Árpád, Mihály József, Récsi Géza, Székely János, Szigethi Ist-

vel a csatornák vagy a Themse közelében könnyen végződhetnek, egy kis „ide oda tántorgással“ elveszté a sulyegyet, ez állapotokban valamelyik embertársad gyorsan „segélyed“ re lehet. Hét shilling értékes valami, sokkal több emberre nézve, mintsem gondolnád.

Egyébiránt leszámítva e különös véletlenségeket, London éjjel nappal biztos s e tekintetben a policeman mindenesetre teljesíti kötelességét. Hősöket is találni soraiban. Néha napjában egy egy elűnik közülük mindörökké. Egenruhájok aztán a „gyanasu foltok“ miatt újra festetik s a Petticoat-Lane-ba vándorol, hol egész raktárakat láthatni feldiszitve lopott selyem zsebkendőkkel; ezek aztán más ócska öltönyökkel együtt csomagokban Californiába vagy egyébtűre küldetnek szét, hol az ilyen garderobe-okat drágán megfizetik. Bárna vegyül gyakra a Bobby a legsűrűbb néptömeg közé, ceupán abban bizván, hogy nem minden készürás talál okvetlenül, s így keresi és fogja nyakon „emberét“, néha kettőt sőt hármat is. „A tolvajtól nem félek“ — mondá nekem egy policeman — mert ez többnyire gyáva, s ha sarokba szorítom, tírelmesen engedí magára tétetni a kézsököt. De a meg nem bélyezett csavargó kiszámíthatatlan.

Az élénk forgalmu utcákban, mértföldenként, boltról boltra, ajtóról ajtóra jár éjjel a policeman, megtapogat minden zárt és kilincset és rögtön felkelti a háziakat, ha valahol nem találja a zárt tolvaj ellen biztosnak, vagy pedig oka van, engedély nélküli látogatókat gyanítani a lak belsejében. Lámpájával bevilágít ama sötét földalatti lyukakba, melyek mint középkori reminiscenciák, a házhomlokzatok hozzászában terjednek. Mértföldnyire nincs egy bajtárs sem s nem is volt a mult évig egyévédelme két frakkjánál, fehér keztyűje s bürsegegyvetű csapeau parisián-jénél. Eddig úgy járt, mint gentleman s több segélyre számíthatott a kö-

TÁRCZA.

A londoni rendőr.

(Francis Broemel után)

London, november hó.

Poor Bobby! Londonban már beállott azon évsszak, midőn tanácsos a gyomrot egy kevés égettbor segélyével folytonosan a „forrponton felül tartani.“ „A lég nagyon csipős“, mondja Hamlet herceg. S nem is mindenkire nézve élvesere a korai tél.

A londoni Cityben egykoron élt egy kedves, vastag „alderman“ (tanácsos), ki első szülöttjének az első zsebpécut kézbesítvén, következő atyai tanácsot adott: „Takarékosaa bánj ifjuságodban a portoi borral; így aztán az vénségedre támaszkodsz. A gyenge ital csak kánikulába való. Az élet, fiam, haroz. Chateau-Margaux igrál augustusban, novemberben pedig 20 as portoi bort, s ha éppen ilyen nincs, 34 est.“

Poor Bobby! Szegény Bobby! Mit gondolhat ő ebben az irgalmatlan ködben, jeges esőben, midőn az északi szél minden zsebtét kikutatja. Már neve is injuria. Bob, megrövidítése a Robert névnek, miként Bill a Richard névnek, perze egészen nyelvtanellenesen, utczai szójárásban gunyveve a „Shilling“-nek, mertja rossz világ azt beszéli a rendőrről, hogy néha a markába dugott egy két shilling beküti azemeit, ezért keresztelte őt a londoni gamin „Bobby“-nak. Egy más szelidebb változat szerint e gnyánev ceupán sovány fizetését irányult célzás. Bármiként is legyen a dolog, csak nagy ritkán használható az ép úgy, mint a „kakkuk“ Hannoverában.

A mi Bobbyknak, a mi nappali s éjjeli rend- és csend- s közbiztonságiszin: öránknak is

la szik mennyországba"; de a nagy világ, kik az eseményekkel ismeretlenek, ha a hamis czél és író ellen fel nem lép a sértett fél, halgataága által a vádat magára illőnek és valóznak lenni elősmerné: Ugyanazért

Felhívatik tehát a „Magyar P.” tisztelt szerkesztősége a m. láposi járásbírósg mint hivatal, és alól irt j. bíró, mint egyszerű mint családosa, és morális becsületében megsértett honpolgár által azon B. A. név alatt O. Laposbányáról cikket író

rágalmazónak vezeték- és keresztnevét lapilag nyíltérbe közre bocsátani, hogy annak nevét megtudva, ellene a rágalmi büntvádi keresetet megindíthassam; nem téve pedig eleget a t. szerkesztőség, nyílvánit azt, hogy a szerkesztőség ellen a sajtóport megindítani el nem fogom mulasztani.

M. Lapos, sept. 8. 1870.

Préda József, m. k. m. láposi járásbíró.

Nyilatkozat.

Alóllirtak a „Magyar Polgár” idei 104-ik számában, járásbíró t. Préda József urat becsületében megsértendő cikket, midőn semmi nem mondjuk, egyszerűsind nyilatkozatjuk, miszerint Préda József ur, mind erkölcsi, mind polgári, mind hivatalos eljárásaiban a kor igényeinek megfelelő, pontos, lelkiismeretes hivatalnok és mint ilyen, járásunkban mindenkitől tisztelt és becsült egyéniség.

Kelt M. Laposon, sept. 18-án 1870.

Molnár Sándor, bitokos és szolgabíró. Kovács János szolgabírói segéd. Járás Sándor birtokos. Szentkirályi Sándor ev. ref. lelkész. Fábri Elek ref. tanító. Técsy Kálmán birtokos. Szász Dániel birtokos. Biró József birtokos. Erdélyi Sámuel birtokos. P. Nagy László lelkész. Albiai Sámuel ref. lelkész. Voith Jakab. Bardy Károly birtokos. Kiss Samu.

Beküldetett.

Egy betegség sem képes a delicat Revalesciere du Barry-nak ellentállani, a mely gyógyszer és költség nélkül minden gyomor, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, takonyhártya-, lélegzés-, húgyhólyag- és vesebajokat, gumót, aszkórt, mellazorulást, hurutot, emésztésihiányt, dugulást, hasfolyást, álmatlanságot, gyengeséget, aranyért, vizkört, hideglázat, szédülést, vértolulást, fülzúgást, émelegést és hányást még a terhesség alatt is, bűgyfeszít.

bűskomorságot, sorvadást, csúzt, köszvényit, sarga-ságot gyógyít. — 72,000 elismerés gyógyításokról, melyek minden gyógyszerrel daczóltak, áll rendelkezésre, melyekből kívánatra kivonatok ingyen szolgáltatnak. Táplálóból a húsnál, s ugy felmőttek mint gyermekeknek 50-szer megtakarítja a gyógyszerek árát.

Tekintetes úr!

Glainach, julius 14. 1867.

Önök Revalesciere-jét, a melynek borzasztó gyomor- és idegbajomban, isten után egyedül kü-

szőnhetem életemet, reggelitől még tovább is használni akarom, s kérem ts. urat, hogy nekem postai utánvét mellett egy 12 fontos szelenczét küldeni sziveskedjék. Legszíntőbb tisztelettel a tekintetes úr, halálköteles szolgálja

Godez János, a glainári plébánia provisor.

U. p. Unterbergen Klagenfurt mellett.

1/2 fontos bádóg szelenczékben 1 frt 50. 1 1/2 frt 50 kr. 2 1/2 frt 50 kr. 5 1/2 frt 10 frt — 12 1/2 frt — kr. 24 1/2 frt — kr.

Revalesciere csokoláde táblákban:

12 csészére 1 frt 50 kr. 24 csé. 2 frt 50 kr. 48 csé. 4 frt 50 kr. **liszt alakban** 12 csé. 1 frt 50. 24 csé. 2 frt 50 kr. 48 csé. 4 frt 50 kr. 120 csé. 10 frt — kr. 288 csé. 20 frt — kr. 576 csészére 36 forint.

Kapható Barry du Barry és társa által Bécsben, Goldschmidgasse 8. Pesten Töröknel, Kolozsvárt Krónastér Józsefnél, Pozsonyban Piszatory-nál, Debreczenben Borsos Ferencznel, és mindenütt postai utánvét mellett.

HIVATALOS.

Sz. 574. polg. 1870. (433) (1-3)

Hirdetmény.

A hidalmási Egyesbíróság ezennel közhírré teszi: miszerint ns. Dobokamegye törv. széke 1870-ik év május 31-én 1744 sz. a. kelt végzésével Zilahi Vincze Ferencz 250 frt o. é. tőke követelése és járulékaik fölhajtása végett Csömörölői Berburás Szimeon Csömörölői községében lévő és 385 frta becsült belső és külső fekvőségeinek elárverését elrendelte, s foganatba vételével az alólt bíróságot bízta meg. Az árverési határnapok 1870-ik év november hava 10-ik és decemb. hava 9-ére mindenkor d. e. 10 órára Csömörölői községében tüztenek ki; mely meghatározott napokon, a bíróság némileg módosított árverési feltételek mellett, a fekvőségek és pedig az első határnapon csak is a beesáron fejtül, a másodikon pedig azon alól is, a legtöbbet igörőnek el fognak adni. Az árverési feltételek és beeslési jegyzőkönyv a határnapok előtt, az egyesbíróságnál, a határnapokon pedig a helyszínen a kiküldött végrehajtó biztostól megtekinthetők; venni számdézők kö telesek 10% bántapénzt az árveréskor letenni; a jelzáloggal bírók pedig, kik az elárverezendő javak iránt tulajdoni, vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnek, a p. tktrs. 433 és 466 §§-hez képest felhívotnak igény kereseteiket e hirdetmény közhírré tételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt ezen egyesbíróságnál írásban benyújtani, mert különben azok a végrehajtási árverés foganatosítását nem gátolván, egyedül a vételár fölsőlegére fognak utasíttatni.

A hidalmási Egyesbírótól, 1870, szeptember 16-kán.

MAJTHÉNYI FERENCZ.

318. Sz. 1870. (434) (1-1)

Hunyadvármegyébe kebeleztet Rákosd és Alsó-Szilvás községekben a községi iskolatanítóság betöltés alá került. Fizetés a lak- és kertilletmény mellett egyelőre 300 o. é. forint. Az állomás folyó évi november hó 1-ső napján lesz elfoglalandó. Ajánlkozók fölszerelt kérvényeiket a hunyad-zarandmegyei tankertületek felügyelőségéhez címzve folyó évi **október hó 15-ig** nyújtsák be. Szükséges nyelv a magyar és román; annak, ki a német nyelvet is bírja, előny adatik.

Déva, 1870, szeptember 21-kén.

SZEREMLEY LAJOS, tanfelügyelő.

7604. (429) (2-3)

1924.

Hirdetmény.

A Kolozsról a kolozsvári vasútig szállítandó 40—50 ezer mázsa só fuvarozásának biztosítására nézve **f. é. október hó 14-ik napj** n új verseny fog tartatni, s azért felhívotnak a vállalkozni szándékozók, hogy írásbeli ajánlataikat, melyben a fuvarbér és sópadás százaléka kiteendő, 100 frt bántapénzzel ellátva ezen felirattal: „ajánlat sófuvarra” a helybeli m. kir. bányai igazgatóságnál f. é. október hó 13-ik napjáig, melyen túl ajánlatok elfogadotni nem fognak, nyújtsák be.

A szerződési feltételek a bányai igazgatóság iródjában mindennap a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A m. kir. bányai igazgatóságtól. Kolozsvárt, 1870, szeptember 22-én.

Pályázat.

A marosparti m. k. sóhivatalnál betöltendő a sótárnoki állomás, melylyel a X. rangfokozat, évi 900 forint fizetés, szabad lakás, 16 bécsi öl tájajándóság és biztosítékul a fizetés 2/3-ának megfelelő összeg letételének kötelezettsége, azon felül az ezen állomáson töltött 5-ik és megint a 10-ik év után a fizetésnek 100, illetőleg 200 frtnyi felemelésre való igény van öszszekötve.

Pályázók szolgálatai és minőségünyvi táblázataikkal felszerelt folyon odványaikat, jártasságuknak a pénzár és sóanyag keze ésben, a szánvitelben és a magyar fogalmazásban, hitelk kimutatása mellett, **f. é. október hó végéig**, alólt bányai igazgatósághoz, előljárásguk után nyújtsák be.

A m. kir. bányai igazgatóságtól. Kolozsvárt, 1870, szeptember hó 18-kán.

NEM HIVATALOS.

Hihetetlen, de mégis igaz,

(435) hogy az alább felsorolt (1-*)

REGULÁLT ÓRÁK

oly mesés olcsó áron adotnak el.

Csak 10 frt egy valódi ezüst hengeróra, kristályüveggel, percz mutatóval, valódi talmi aranylánczal, medaillonnal és jótállási jeggyel.

Csak 19 frt 50 kr egy valódi angol finom tűzaranyozású ezüst chronometer óra, kettős köpenynyel, finoman zománczoza, kristályüveggel, finom talmi aranylánczal, medaillonnal és jótállási jeggyel.

Csak 15 frt 50 kr egy valódi angol, finom tűzaranyozású ezüst chronometer óra, egy köpenynyel, láncz- és medaillonnal, valamint jótállási jeggyel.

Csak 14 frt egy valódi angol esinos talmi aranyhenger óra, legújabb mintájú, kettős kristályüveggel, melyben a szerkezet elzárva is látható, talmi aranyláncz, medaillon és jótállási jeggyel.

Csak 14 frt egy talmi arany óra, kettős köpenynyel, savonette, rugóra, kristályüveg- és nickelművel, valódi talmi aranyláncz- és medaillonnal, valamint jótállási jeggyel.

Csak 17 frt egy valódi angol, ezüst horgony óra, kristályüveg- és finom vésettél, láncz- és medaillonnal, valamint jótállási jeggyel.

Csak 15 vagy 18 frt egy angol Prince of Wales, remontoir óra, a legerősebb csőüreggel (caliber), kristályüveggel, nickelművel, valódi esinos talmi aranyba foglalva. Ez órák a többiek felett azon előnyvel bírnak, hogy azokat kules nélkül lehet igazítani és felhuzni. Illy órákhoz mindenki egy talmi aranylánczot, medaillont ingyen jótállási jeggyel kap.

Csak 15 vagy 18 frt egy egészen kisedő női óra, valódi ezüstből, valódi aranyozással, nemkülönbben valódi talmi arany nyálánczal és jótállási jeggyel.

Csak 13 frt egy ezüst henger óra, rugóra és erős kristályüveggel, nemkülönbben láncz- és medaillonnal talmi aranyból.

Csak 22 frt egy legfinomabb ezüst horgonyóra, 15 rubinra, legfinomabb talmi arany láncz- és medaillonnal.

Csak 22 frt egy ezüst remontoir óra, mely kules nélkül felhuzható, talmi arany láncz- és medaillonnal.

Csak 24, 26, 28 frt ar. ny. női órák, láncz, medaillon és jótállási jeggyel.

Minden ezüst és arany óra, a cs. kir. főmek belyegző hivatala által bélyegzett.

Talmi aranylánczok:

rövidek frt 1. 30, 1. 60, 2. 30, 3. 4, 5, 6, 7. hosszúkák frt 1. 60, 2. 50, 3. 4, 5, 6, 7.

Valmenyri órák első minőségűek, és máskokk c-kélyebb minőségűekkel fel nem cserélendők. Az öszszeknek előre beküldése vagy utánvételt mellett, minden megrendelés 24 óra ala t eljé-
sítetik, és kívánatnak meg nem felelő cikkek, a legkésőbbesben kieserőltetnek. Nem regulált órák 2 frta olcsóbbok. Ár egyezékek in. y.

Óraművesek és órákereskedők, egy az órák minden nem ibeni nagy választéku készletet találnak, és csak a közvetlen Angolból és első kézből me. szerzés, valamint a nagyban tömeges árnálk teszi lehet övé az órákat úgy olcsón Árusíthatni.

GLATTAU N.

I. bécsi óratelepzeté (Etablissement) 51. Kärtnerstrasse 51. Palais Todesco.

(431) (2-2)

Megérkeztek!!!

Friss Ementhali, Fromage de Brie, Neufchattel és Groyer sajtok.

KARVÁZY GYULA.

Első nyilvános magasabb kereskedelmi tanintézet

363 Bécsben, Praterstrasse 32. 10-12

A végzett hallgatók az egyéves önkéntesség kedvezményét élvezik a cs. kir. hadseregben a nélkül, hogy az önkéntes-vizsgák letételére köteleztetnének.

Beiratások szeptember 26-tól kezdve történnek.

A tanítás október elején kezdődik. Október 2 kán kezdődik egy előkészítő tanfolyam a gyakorlati vasúti- és távirda-szolgálatot illetőleg.

Évi jelentések az igazgatóság s minden könyvkereskedés által.

PORGES KÁROLY, igazgató.

Nyavalyatörésben (Fallsucht) szenvedőket

Ievél általi uton gyógyít a nehézkör valódi orvosa **Dr. Killisch O. Berlinben,** jelenleg Louisenstrasse N. 45. Eddigél 100-nál több nyavalyatörést gyógyított meg. (97) 27/6 (66-156)

DITMAR R.

lámpa- és ércz-árak-gyára Bécsben

tudatja, miszerint új árjegyzékének kiadása megkezdett.

Olcsóbb és jobb gyártmány mint minden versenyzőé.

Ajánlatra méltó:

Új és kintőben szerkesztett Ditmar szabadalmazott-körben-
égő, Jupiter-égők lapos büllel, Argandláng előállítására.

A t. cz. közönség érdekében, kérem tudomástul
venni, hogy minden égők mellékelt gyárjegyet viselik.

(378) (7-16)

(296) (16-24)

Weinkopf Benedek

épitmény-asztalos-üzlete

Bécsben, Landstrasse Neulinggasse 4 sz.

ajánlja magát mindennemű épitmény-iroda- és bolt-felsze-
relésre aránylagos legolcsóbb árak mellett.

Megrendelések mindig elfogadotnak, s a legpontosabban
teljesítetnek.

Kolozsvárt **Stein J. Pesten Mach és Stein** könyvkereskedésében kapható:

Erdélyi telekkönyvi rendtartás függelékkel.

Hivatalos kiadás. — Ára 2 forint.

Az 1870-ik évi Törvények gyűjteménye.

Hivatalos kiadás. I. füzet. Ára 1 frt.

Történelmi dolgozatok

a magyar és román nemzet viharos korszakából.

Irta **KOÓS FERENCZ.** I. füzet. Ára 1 frt. 30 kr. o. ért.

Korszerű egyházi beszédek.

Irta **ZOMBORI GEDŐ.** 2-ik füzet. Ára 1 frt. 20 kr.

Gramateca

Limbei Magiare

pentru Clasile Gimnasilii Inferiori, precum si pentru privati de OCTAVIU BARITIU profesoruru gimnasilie in Naseudu.

Pretiu: 70 cr.

MAGYAR ROMÁN-NYELVTAN.

A románu tanulóok számára. Szerkesztette Fekete János (Negrutiu), balázsfalvi görög egyesült érseki székesegyház korlátnok kanonok. (Harmadik kiadás.) Ára 1 frt 20 kr.

Magyar-román zsebészótár

(Dictionariu portativu magiaru-romanu)

tanodai és magán használatra.

Irta **BARITIU OCTÁV,** gimnasilis tanár Naszodon.

Ára fűve 1 frt.

(432) (1-3)

A Kabós Dánielféle **puszta-szentmihályi jóság** Kolozsvár közelében, udvar-házzal, gazdasági épületekkel, 60 hold szántó, 26 hold kaszáló, 2 hold legelő és kocsoma regaleval 1870 Szent-Mihálytól kezdődő egy évre **haszonbérbe kiadó.** Többet felőle Tompa Károly ügyvédnél sétatérutca 4 sz.

(418) (4-20)

Ki nem ismeri a gyönyörű keringőt: An der schönen blauen Donau! — Hanem mindenesetre ezen feljül áll a következő három nagy keringő: Frühlingsreigen, Lammers Gyulától, — Bur-schentänze, Schondorf Jánostól, — Ju-gendräume (díjazott szerzemény), Hüb-ner-Trams 0-tól, a melyek zongorára alkalmazása semmi kívánni valót nem hagy. — Egy darab ára (4 iv) csak 75 kr. és kapható Aplitzsch Robertnél Lip-csében és minden könyv- és zenemű-kereskedés által.

(411) (3-3)

Hirdetmény.

A Baldi M. G. uradalom Igazgatósága részéről közhírré tétetik: hogy Baldon mindennap **250 darab hízalt juh,** eladásra kitétetett.

Ezenkívül van 30 darab januáriusi fajnak való szép és jó fajnak való **man-galica kan** eladó.

Kelt Baldon, sept. 13. 1870.

KRÁLITZ ANTAL, j. igazgató.

(107) (7-*)

Alólt Majer urnak **breslaui fe-hér mell-szörpét** idült náthaláz, tartós köhögés és tüdő elnyalkásodás ellen kintő sikerrel használtam, és egy néhány palacsz használata után egészségem teljesen helyre-állott, minek folytán a neveztem szörpöt hasonló bajokban mindenkinek bizton aján-lom. Győr, 1864, június hó 25 kén.

DEÁKY ZSIGMOND, casaropoli püspök s gyűri nagy praepost.

Egy kisebb füveg 60 kr., nagyobb füveg 1 frt.

Kapható: **Kolozsvárt, Binder K.** gyógyszerésznél belső-monostorteca a Re-dout során, és **C. M. MEGAY K.** Fejérvárt.

(430) (2-3)

Kik a „Riunione Ad-riatica di Sicurta“

életbiztosító intézetnél érdekelve vannak, azok alóljegyzett fő-ügynöknél **nyugtáikat** ki-válthatják.

Karvázy Gyula.

Egy jó állapotban levő **billiárd örök áron eladó.**

Értekezhetni iránta ke-reskedő Bogdán István urnál.

(423) 2-3

(413) (3-3)

B. Huszár Károly sertés nyájából **százhusz** darab 1 1/2 éves **szép süldő** szabad kézből **eladó.**

Értekezhetni a jóság-igazgatóval Abafáján, utolsó posta Szász-Régen.

(427) (2-3)

Tudatom a szamos-és sajómenti, birtokosokkal, hogy e napokban egy **gőz csép lógép** érkezik melylyel méltányos feltételek alatt ezen vonalon eső gabonák elcsé-
peltetését vállalni szándékozom. Értekezhetni Bethlenben gr. Beth-len Károly udvarában.